

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Mitoloxía Clásica		Código	710G01079
Titulación	Grao en Humanidades			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Santos Paz, Jose Carlos	Correo electrónico	j.c.santos@udc.es	
Profesorado	Santos Paz, Jose Carlos	Correo electrónico	j.c.santos@udc.es	
Web	https://coruna.academia.edu/Jos%C3%A9CSantosPaz			
Descrición xeral	Os obxectivos docentes da materia Mitoloxía Clásica son dar a coñecer os principais mitos gregos e latinos e as distintas correntes teóricas que trataron de comprendelos e estudalos. Entendida como repertorio e estudo sistemático dos mitos antigos, a mitoloxía representa un aspecto fundamental nos estudos da cultura clásica desde diversos puntos de vista (histórico, antropolóxico, literario, etc.). A súa pervivencia e continua reinterpretación dos mitos ao longo do tempo, ata os nosos días, fan da mitoloxía clásica un referente fundamental da cultura occidental, que se manifesta en eidos tan diversos como a arte, a literatura, o cinema ou a música, entre outros. A todos estes aspectos presta atención a materia Mitoloxía Clásica, cuxo programa se estrutura en dúas partes: unha, máis teórica, que pretende comprender qué é o mito e como foi interpretado e outra centrada na análise dalgúns mitos gregos.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Lecturas Traballos tutelados (conta na avaliación) *Metodoloxías docentes que se modifican Sesión maxistral: substituída polo uso da plataforma de teleformación (moodle) e sesións virtuais síncronas a través de Teams para a resolución de dúbidas e cuestións. Aprendizaxe colaborativa: substituída pola realización de tarefas dirixidas. Proba mixta: substituída polos traballos de avaliación continua que se especifican abaixo. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Moodle: Cada semana porase a disposición do alumnado un tema cos materiais correspondentes (contidos, presentacións, bibliografía, materiais complementarios). Así mesmo, cada semana o alumnado deberá realizar unha actividade dirixida que se detallará a través da ferramenta "Tarefa" e que se entregará por esa mesma aplicación. Tamén se empregará o foro de novas para comunicacións varias. Teams: Están previstas sesións síncronas semanais para resolver dúbidas en relación coas tarefas encargadas. Titoría virtual: Atención permanente por correo electrónico. 4. Modificacións na avaliación Realización das tarefas (50%): Entrega das tarefas dirixidas (unha por tema, frecuencia semanal). Traballos tutelados (50%): Traballo individual tutelado. *Observacións de avaliación: Mantéñense as que figuran na guía docente (pero, de ser o caso, so se computará a asistencia ás sesións maxistras presenciais ata o momento no que se suspendeu a actividade presencial). A modificación das metodoloxías de avaliación aplicarase a todo o alumnado. Son condicións para superar a materia: asistir e participar nas actividades programadas; entregar os traballos nas datas que se indiquen; obter un 50% na suma da calificación das actividades avaliábeis. A oportunidade de xullo estará sometida ás mesmas condicións que a de xuño. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizarán cambios. O alumnado terá á súa disposición os materiais dixitalizados en moodle.
----------------------	--

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)
A2	Coñecemento do pasado desde un punto de vista diacrónico
A7	Coñecemento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturais actuais
A9	Coñecemento de linguas e culturas clásicas

A11	Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais
A12	Uso correcto, oral e escrita, das linguas propias
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B8	Comunicación oral e escrita nas linguas propias
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións).	A1		
Coñecemento do pasado desde un punto de vista diacrónico	A2		
Coñecemento sincrónico e diacrónico de diversas realidades culturais actuais	A7		
Coñecemento de linguas e culturas clásicas	A9		
Coñecemento de técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais	A11		
Uso correcto, oral e escrito, das linguas propias	A12		
Aprender a aprender		B1	
Aplicar un pensamento lóxico, crítico e creativo		B3	
Traballar de forma autónoma con iniciativa		B4	
Comunicación oral e escrita nas linguas propias		B8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma			C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Definición de mito e mitoloxía.	1. O termo mýthos 2. Definición de mito. 3. Concepto de mitoloxía.
2. Características xerais dos mitos gregos.	1. Preminencia dos mitos heroicos. 2. Escaseza de elementos fantásticos e simplicidade temática: o mito de Heracles.
3. Mito e relixión na Grecia antiga.	1. Orixe, desenvolvemento e características da relixión grega. 2. Os deuses. 3. Relación entre mito e ritual: o caso de Krónos.
4. Tradición e fontes dos mitos gregos.	1. Fontes literarias e non literarias. As traxedias de Eurípides do ano 415 a. C. 2. Diferentes versións dos mitos: Meleagro en Homero e Pélope en Píndaro.
5. Historia da interpretación dos mitos	1. A Antigüidade: interpretacións alegóricas. 2. A Idade Media e o Renacemento: a Ecloga Teoduli. 3. A Ilustración. 4. O século XIX. 5. O século XX. 6. Metodoloxías actuais.
6. A Teogonía de Hesíodo.	1. A Teogonía: introdución xeral. 2. O mito hesiódico da creación. 3. Os protagonistas da cosmoxía hesiódica e as fontes da Teogonía. 4. Interpretación da cosmogonía hesiódica. 5. O mito da sucesión divina. 6. Paralelos orientais do mito da sucesión. 7. Interpretacións do mito da sucesión. 8. Xigantomaquia e Tifonomaquia. 9. Os matrimonios de Zeus.

7. O mito hesiódico das idades e das razas e a interpretación estruturalista.	1. Versión hesiódica do mito. 2. Análise estruturalista de J.-P. Vernant. 3. Outras versións do mito.
8. Versións e interpretacións do mito de Prometeo e Pandora.	1. Fontes e versións do mito de Prometeo. 2. Pandora. 3. Interpretacións.
9. Versións e interpretacións do mito de Edipo	1. Fontes. 2. Os personaxes e os seus nomes. 3. Análise dos motivos e das versións. 4. Cronoloxía. 5. Interpretacións. 6. Tradición do mito de Edipo (arte, literatura, cinema).

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	B1	0	15	15
Proba mixta	A12	2	15	17
Traballos tutelados	A11 A12 B1 B3 B4 B8 C1	0	12	12
Análise de fontes documentais	B1 B3 B4 B8 C1	18	31,5	49,5
Sesión maxistral	A1 A2 A7 A9 A11	18	0	18
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Textos que se comentarán nas sesións maxistrais e nas clases interactivas e que inclúen tanto fontes antigas como estudos modernos. A respecto das primeiras, dúas obras fundamentais para este curso son a Teogonía de Hesíodo e Edipo rei de Sófocles. Nas aulas indicaranse outros textos recomendados, así como as traducións dos mesmos (no caso de obras grecolatinas).
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas sobre contidos do programa.
Traballos tutelados	Traballos individuais dirixidos e tutelados polo profesor sobre un tema monográfico de escolla libre (en todo caso relacionado coa materia), elaborado de acordo coas normas habituais nos traballos académicos.
Análise de fontes documentais	Exercicios de análise e de comentario baseado na consulta de fontes primarias e de bibliografía, a propósito dos diversos temas do programa. Os resultados das análises individuais serán obxecto de debate nas aulas interactivas.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os traballos tratarán sobre algún mito clásico ou sobre calquera outro aspecto relacionado co programa. Nel os alumnos deberán tratar os aspectos máis relevantes (fontes, interpretación, tradición, etc.) e terán que demostrar a asimilación de conceptos, manexo da bibliografía e unha correcta exposición e presentación. O profesor fará un seguimento destes traballos e atenderá dúbidas sobre os mesmos no horario de titorías ou a través do correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A12	Responder correctamente a cuestións sobre o programa da materia nun exame escrito que se realizará na data oficial aprobada pola Xunta de Facultade.	50
Traballos tutelados	A11 A12 B1 B3 B4 B8 C1	Entrega dos traballos individuais e boa calidade dos mesmos.	25
Análise de fontes documentais	B1 B3 B4 B8 C1	Entrega dos comentarios e traballos de cada tema e discusión dos resultados nas aulas interactivas. Valórase a boa calidade dos traballos.	25

Observacións avaliación

Establécense dúas modalidades de avaliación: 1) avaliación continua (50%) + avaliación final (50%), 2) avaliación final (100%).

A

avaliación final consistirá nun exame escrito que se realizará nas datas das convocatorias oficiais aprobadas na Xunta de Facultade. Na modalidade 1) quedarán excluídos do exame final os temas sobre os cales se realizasen actividades de avaliación continua. Na modalidade 2) os alumnos e alumnas examinaranse da totalidade do programa.

As

actividades de avaliación continua desenvolveranse nas clases interactivas e consistirán en pequenos traballos sobre cuestións puntuais do programa. O profesor indicará a bibliografía necesaria para os alumnos desenvolveren a actividade. As actividades serán individuais ou en grupo (segundo se indique) pero, en calquera caso, darán lugar a un debate nas aulas. Xa que logo, non so se valorará a elaboración dos traballos, senón a asistencia e a participación nas aulas. Ademais, cada alumno/a deberá entregar un resumo do traballo que fixo en cada actividade.

Outra actividade de avaliación continua

será un traballo tutelado sobre unha cuestión monográfica relacionada cos mitos clásicos e coa súa recepción. Quedan excluídos como temas dos traballos aqueles que se estuden nas aulas.

Os aspectos formais (corrección lingüística, claridade na exposición, bibliografía correctamente citada, etc.) teranse en conta na avaliación dos traballos.

En

caso de non superarse a materia en xuño, as cualificacións das actividades de avaliación continua manteranse na convocatoria de xullo.

A

data de entrega dos traballos tutelados indicárase nas aulas. En calquera caso, deberá ser unha data que permita cumprir os prazos de avaliación previstos na normativa de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario.

Bibliografía básica	- Hawes, G. (2014). Rationalizing Myth in Antiquity. Oxford - Bowlby, R. (2007). Freudian Mythologies. Greek Tragedy and Modern Identities. Oxford U. P. - Bremmer, J. (1990). Interpretations of Greek Mythology. London:Routledge - Brisson, L. (2004). How Philosophers Saved Myths. Allegorical Interpretation and Classical Mythology. Chicago U. P. - Caldwell, R. S. (1993). The Origin of the Gods A Psychoanalytic Study of Greek Theogonic Myth. Oxford - Cooke, J. (2003). "Oedipus the Pharmakos and the psychoanalitics plague", Legacies of Plague in Literature, Theory and Film. Londres:Palgrave Macmillan - Strauss Clay, J. (2003). Hesiod's Cosmos. Cambridge - Edmunds, L. (2006). Oedipus (Gods and Heroes of the Ancient World). London:Routledge - Kirk, G. S. (1974). La naturaleza de los mitos griegos. Barcelona - García Gual, C. (1992). Introducción a la mitología griega. Madrid - Panofsky, D.-Panofsky, E. (1975). La caja de Pandora: aspectos cambiantes de un símbolo mítico. Barcelona - Panofsky, E.-Saxl, F. (1990). La Mythologie classique dans l'art médiéval. Brionne - Luri Medrano, G. (2001). Prometeos: biografías de un mito. Madrid - Seznec, J. (1983). Los dioses de la Antigüedad en la Edad Media y el Renacimiento. Madrid - Vernant, J.-P. (1982). Mito y sociedad en la Grecia antigua. Madrid - Vernant, J.-P. (1985 (2ª ed.)). Mito y pensamiento en la Grecia antigua. Madrid - Ruipérez, M. S. (2006). El mito de Edipo. Lingüística, psicoanálisis y folclore. Madrid - Rose, H. J. (1973 (2ª ed.)). Mitología griega. Barcelona - Purificación Nieto, J. (1998). La mitología griega: introducción, Estudios Clásicos 114, 7-39. - Kirk, G. S. (1990). El mito: su significado y función en las culturas antiguas. Barcelona - Eliade, M. (1968). Mito y realidad. Madrid - Eliade, M. (1974). Tratado de historia de las religiones. Madrid - Dumèzil, G. (1970). Los dioses de los indoeuropeos. Barcelona - Ruiz de Elvira, A. (1982). Mitología clásica. Madrid - Grimal, P. (2008 (reimpr.)). Diccionario de mitología griega y romana. Barcelona - Norford, M. P. O.-Lenardon, R. J. (2003 (7ª ed.)). Classical Mythology. Oxford - Kanaan, V. L. (2008). Pandora's Senses. The Feminine Character of the Ancient Text. Wisconsin - Johnston, (2018). The Story of Myth. Cambridge MA-London Otras referencias bibliográficas e recursos útiles para o desenvolvemento da asignatura serán indicados ao longo do curso.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías